

Mobilització en l'educació superior

Els rectors avalen la vaga estudiantil per rebaixar les taxes

Els universitaris catalans pararan avui les classes per exigir una reducció del 30%

Els campus públics volen millorar les beques i exigeixen un finançament més estable

MARÍA JESÚS IBÁÑEZ
BARCELONA

Es gairebé 170.000 estudiants de graus i màsters de les universitats públiques catalanes estan cridats aquest dijous a la vaga per exigir la rebaixa immediata de les taxes universitàries a Catalunya, la comunitat que suporta els preus de matrícula més cars d'Espanya i uns dels més elevats d'Europa. I per primera vegada en molt de temps, la mobilització comptarà amb el suport de la totalitat de rectors dels campus públics i d'una bona part dels professors, que consideren que aquesta barrera econòmica «frena el talent, la vocació i els mèrits com a principals criteris d'accés a la universitat». La reivindicació la recolzen també la majoria dels partits polítics del Parlament, que l'abril del 2016 ja van instar la Generalitat de Catalunya a iniciar una reducció progressiva de fins al 30% dels preus universitaris.

Però ni el mandat parlamentari, ni el manifest firmat conjuntament l'octubre passat pels rectors exigint l'inici del procés de disminució de taxes han fet efecte a la Conselleria d'Empresa i Coneixement, que no preveu la mesura en els seus pròxims pressupostos per al 2017. Entre altres arguments, la secretaria d'Universitats, l'organisme que dirigeix la política universitària de la Generalitat, esgrimeix que el sistema català de beques, que ofereix descomptes en el preu de matrícula en funció de la renda familiar de cada estudiant, ha aconseguit compensar l'efecte de la pujada de taxes aplicada en el curs 2013-2014. Els actuals preus de matrícula no han afectat l'accés dels joves catalans a la universitat ni han augmentat el percentatge d'abandonament de carreres, afirma un estudi dut a terme per la Universitat Pompeu Fabra (UPF) per encàrrec de l'Administració.

Però ni els estudiants que convoquen la vaga aquest 2 de març, acompanyats pel Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC), ni els rectors universitaris comparteixen

cronologia

1 Una proposta del ministre Wert

La pujada de taxes de matrícula es va emparar en el decret per a la racionalització de la despesa educativa dictada l'abril del 2012 pel llavors ministre d'Educació, José Ignacio Wert. Autoritzava les autonomies a aplicar uns preus per crèdit que cobrissin fins al 25% del cost dels estudis.

2 Noves beques per compensar l'alça

La Generalitat i les universitats catalanes van acordar aplicar el màxim previst per Wert, cosa que va suposar, en el curs 2012-2013, un augment del 67% respecte a l'any anterior. Per compensar-ho, es va crear un sistema de beques que redueixen el preu de matrícula en funció de la renda familiar.

3 L'augment real arribaria al 300%

La pujada de taxes va obrir un encès debat sobre quin és el cost total d'una carrera. Segons l'Observatori del Sistema Universitari, organisme independent creat per diferents universitats, cursar un grau a Catalunya ha arribat a ser fins a un 291% més car que el 2008.

4 Els rectors volen la rebaixa progressiva

El juny del 2016, amb la imminent implantació dels primers graus de tres anys de durada, un grup de rectors es van unir als estudiants per demanar la reducció de fins al 30% en les taxes ordenada pel Parlament. A l'octubre, totes les públiques van firmar un manifest conjunt.

les optimistes conclusions de l'informe coordinat pel professor José García Montalvo. Les beques, tal com estan ara articulades, són insuficients, insisteixen. Entre altres coses, perquè els llindars de renda de les anomenades beques d'equitat no tenen en compte les famílies que tenen més d'un fill simultàniament a la universitat i perquè no preveuen els estudiants de màster.

«És necessari i irrenunciable garantir un sistema que permeti a tots els estudiants l'accés a la universitat», clama el nou equip rectoral de la Universitat de Barcelona (UB), en un comunicat divulgat aquesta setmana, en què donen el seu suport explícit a les reivindicacions dels estudiants. «Les úniques limitacions han de ser les que imposen els principis de capacitat i de mèrit», insisteixen.

PROGRAMA PROPI D'AJUDES // És més, precisament per facilitar les coses als alumnes, la universitat ha habilitat un «programa propi d'ajudes, el bkUB, que complementa altres beques i que pretén que les dificultats econòmiques no siguin cap obstacle per estudiar», indica el comunicat de l'equip del rector Joan Elias. No és l'únic cas. També la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) compta amb un sistema propi d'ajudes, el programa Finestreta, perquè els alumnes amb problemes financers no sucumbeixin a la morositat.

Tot passa, segons recull el manifest consensuat per les vuit universitats públiques, agrupades en l'Associació Catalana d'Universitats Públiques (ACUP), per crear un model de finançament estable. Per a això, l'ACUP proposava un increment de 100 milions de la partida de la Generalitat de Catalunya en els pressupostos del 2017. Amb ells, al·legava l'entitat, ja es podrien reduir el curs vinent el 10% les taxes i incrementar un altre 10% l'aportació pública a les universitats, que així podrien millorar la formació, la recerca i la transferència.

«Es fa necessari un finançament que permeti a la universitat mante-

Protesta a l'estació de Ferrocarrils de la Generalitat a Bellaterra.

PREU PÚBLIC DEL CRÈDIT DE GRAU

EN PRIMERA MATRICULACIÓ EL CURS 2015-2016, EN EUROS

EXPERIMENTALITAT MÍNIMA EXPERIMENTALITAT MÀXIMA

Comunitat	Experimentalitat Mínima	Experimentalitat Màxima
Andalusia	12,62	12,62
Aragó	13,77	25,83
Astúries	12,11	22,03
Balears	12,88	23,13
Canàries	12,30	18,95
Cantàbria	10,65	16,65
Castella-la Manxa	12,13	18,87
Castella i Lleó	17,07	30,25
Catalunya	25,27	39,53
P. València	16,31	24,89
Extremadura	10,31	18,51
Galícia	9,85	13,93
Madrid	27,00	33,0
Múrcia	14,38	16,78
Navarra	15,90	22,53
País Basc	14,08	19,84
La Rioja	14,14	23,51
UNED	12,70	22,16

ACN / ÀLEX RECOLONS

Un campus fantasma

Uns 200 estudiants tallen els accessos a Bellaterra i paralitzen l'activitat docent

ALBERT SEGURA
 CERDANYOLA DEL VALLÈS

El Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC) va aconseguir convertir ahir el campus de Bellaterra de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) en un lloc fantasma. Les accions de protesta, desenvolupades des de primera hora del matí, van aconseguir no només bloquejar els accessos per carretera i temporalment per tren, sinó també paralitzar l'activitat acadèmica a gairebé totes les facultats.

Va ser el preludi de la jornada de vaga prevista avui per protestar per l'increment de taxes per estudiar a la universitat pública, un augment que qualifiquen d'abusiu i que suposa trencar amb la igualtat d'oportunitats a l'hora d'accedir als estudis superiors. «Aquestes taxes a Catalunya són de les més altes d'Espanya, i impedeixen a les classes treballadores accedir a la universitat», assenyala Mercè Terès, portaveu del SEPC.

El col·lectiu, format per unes 200 persones, va passar la nit de dimarts a dimecres a la Facultat de Lletres per començar de bon matí els actes de protesta al campus. Les primeres accions es van centrar a anul·lar el sistema de vigilància, destruint les dues càmeres situades a la plaça Cívica, una a cops de garrot i una altra amb un incendi focalitzat a la base del fanal que l'aguantava.

Posteriorment, el col·lectiu va bloquejar els accessos a la plaça Cívica des de l'estació dels Ferrocarrils de la Generalitat (FGC) amb contenidors i a continuació es va fer el mateix amb els accessos per carretera. Era impossible entrar tant des de l'autopista AP-7 com des de les carreteres de Cerdanyola i de Sabadell.

Treballadors afectats

Els viatgers dels FGC van sortir perjudicats amb el tall de la circulació que va fer un grup de 15 joves durant un quart d'hora just abans de les vuit del matí. No es van retirar fins que unes deu furgonetes dels Mossos van irrompre al campus des de la zona del Sincrotró, a Cerdanyola, on esperaven per actuar davant un eventual tall de l'autopista, que finalment no es va fer efectiu.

Tot i així, el caos es va fer amo i senyor del perímetre del campus. Les barricades que van organitzar els piquets als accessos no van suposar cap problema per al col·lectiu estudiantil, la major part del qual, en jornades com les d'ahir, ja no fa ni el gest de desplaçar-se fins a Bellaterra. Sí que va ser un problema per als centenars de treballadors dels centres d'investigació i empreses que hi ha al campus, que es van veure obligats a deixar els vehicles als voltants de la universitat, amb la qual cosa van col·lapsar les carreteres d'accés.

«Entro a les 8.00 hores, però fa més de mitja hora que estic fent voltes amb el cotxe per arribar a la feina, i és impossible, ja no sé què

Els vaguistes van anul·lar la vigilància destrossant càmeres

Centenars d'investigadors van tenir difícil arribar al lloc de treball

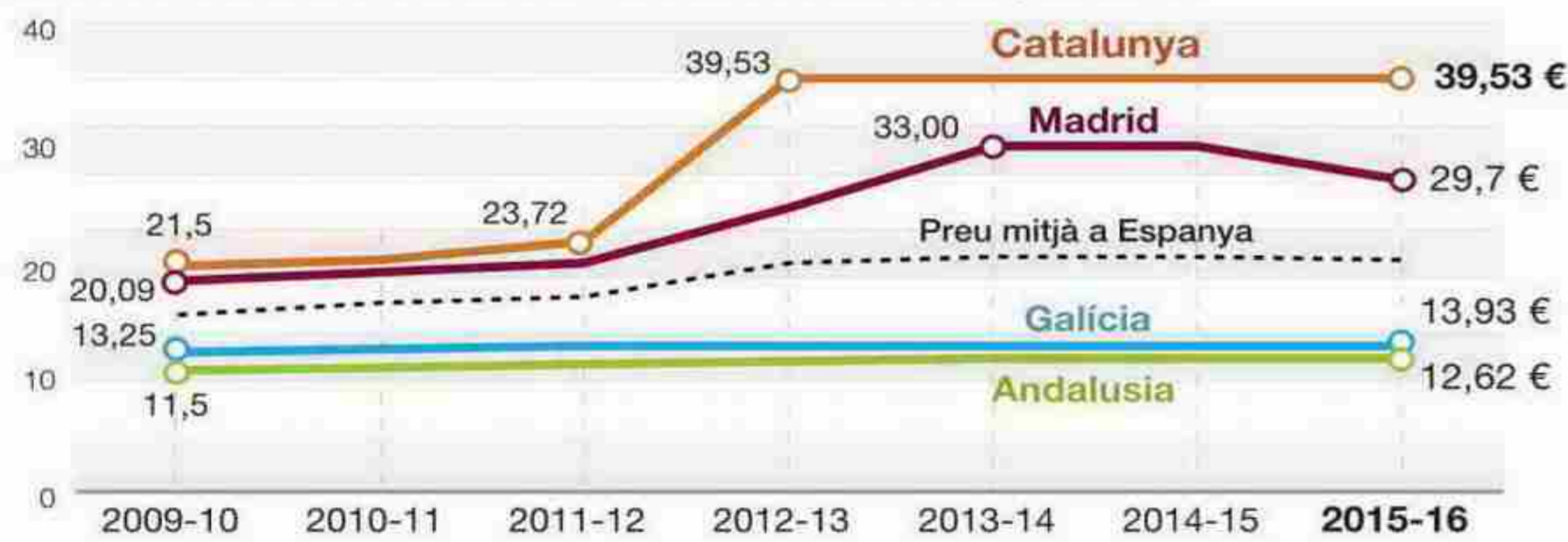
fer», va assenyalar Ivette Beltran, que treballa en una empresa a dins del campus. Com ella, desenes de conductors es desesperaven davant dels piquets, tapats amb samuntanyes i vestits de negre, i que actuaven impunes sota la mirada dels empleats del servei de seguretat del campus.

El mateix va passar a les facultats, la majoria de les quals, segons fonts del rectorat, van veure afectada la seva activitat. Així, a Ciències de la Comunicació, Ciències de l'Educació, Traducció i Interpretació, Ciències Polítiques, Dret i Lletres van veure suspesa l'activitat en la seva totalitat. La resta va funcionar entre el 30% i el 60%.

«Al sortir dels Ferrocarrils m'han obligat a girar cua, agafar un camí alternatiu i, a arribar a la facultat, la porta estava bloquejada amb unes cadires; és impossible», es va queixar un estudiant. ≡

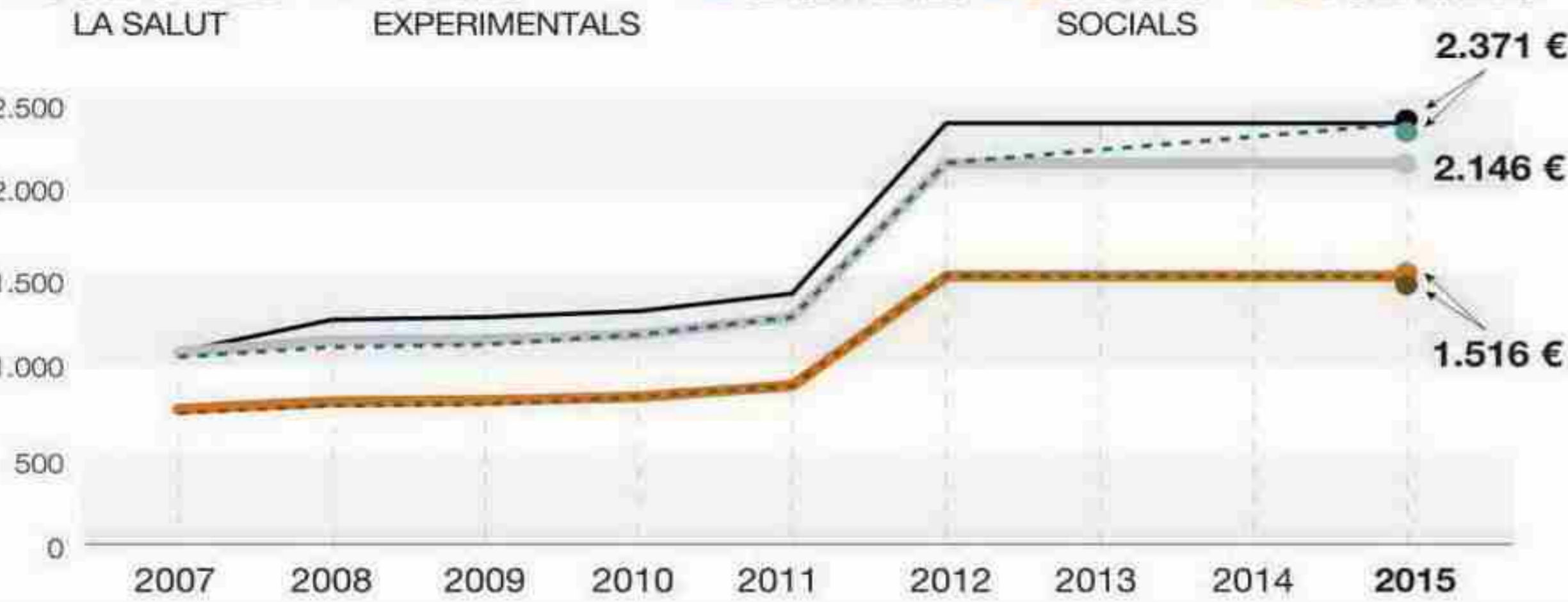
Preu dels crèdits universitaris

EN TITULACIONS DE GRAU EN L'EXPERIMENTALITAT MÀXIMA, EN EUROS

Preu d'un grau a Catalunya

EN EUROS

nir i millorar la qualitat que hem aconseguit en seriosa competència internacional i en època de precarietat alta», subratlla Enric Fossas, rector de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Fossas coincideix amb la UB a l'hora de reclamar que «és necessari que el PIB dedicat a les universitats i a la recerca s'aproximi a la mitjana dels països de l'OCDE, l'1,22%».

El suport a la mobilització dels estudiants no exclou, segons subratlla la UAB, l'exigència «que totes les accions de defensa de la universitat pública i en favor de rebaixar les taxes es facin dins d'un marc de respecte, tant per les persones que vulguin exercir el seu dret de vaga com les que no i també pels treballadors de la universitat». La UAB «no tolerarà accions que atemptin contra la convivència entre els membres de la comunitat universitària: ni amenaces a persones, ni destrosses de béns, ni presència de persones amb la cara tapada», conclou. ≡

Reaccions ultracatòliques

La fiscalia vol que el jutge veti la circulació de l'autobús trànsfob

► El ministeri públic investiga si el missatge del vehicle constitueix un delictes d'odi

EL PERIÓDICO
BARCELONA

La Fiscalia Provincial de Madrid ha demanat al jutge que prohibeixi de forma cautelar la circulació i immobilitzi l'autobús o autobusos utilitzats per l'organització ultracatòlica Hazte Oír en la seva campanya contra la transsexualitat. El col·lectiu ha contactat amb la Policia Nacional per denunciar la «retenció il·lícita» del bus de la seva campanya per part de l'Ajuntament de Madrid i va anunciar que estudiarà què fer pel «segrest» del vehicle.

La fiscalia creu que existeix «ris-

de perpetuació de la comissió del delictes», d'«alteració de la pau pública» i de creació «d'un sentiment d'inseguretat o temor entre les persones per raó de la seva identitat o orientació sexual, i concretament entre els menors que puguin veure's afectats pel missatge» que exhibeix l'autobús: *Els nens tenen penis. Les nenes tenen vulva. Que no t'enganyin. Si neixes home, ets home. Si ets dona, seguiràs sent-ho.*

La fiscalia va decidir ahir obrir una investigació urgent respecte a la circulació pels carrers de Madrid d'aquest autobús per si el seu missatge fos constitutiu d'un delictes d'odi. Poc després de l'obertura d'aquestes diligències, la secció de Delictes d'Odi de la fiscalia va sol·licitar al jutge l'adopció de mesures cautelars consistents en la immobilització del vehicle utilitzat o de qualsevol altre que el pugui substituir.

Tot plegat fins que es retirin els

► Protesta d'Hazte Oír, ahir, davant de l'Ajuntament de Madrid.

missatges discriminatoris que exhibeixen, de conformitat amb el que disposa l'article 510.6 del Codi Penal i l'article 13 de la llei d'enjudiciament criminal.

ESCRIT DE L'ADVOCACIA DE L'ESTAT // La decisió es va prendre després que el president del grup ultracatòlic, Ignacio Arsuaga, manifestés la intenció que l'autobús seguís amb la campanya i tenint en compte que el bus, com diu l'Advocacia de l'Estat en l'escrit remès per la Delegació del Govern, circula en entorns escolars. El Codi Penal permet a un jutge acordar la destrucció, esborrament o inutilització dels llibres, arxius, documents, articles i qualsevol classe de suport en cas d'aquesta mena de delictes.

Després de passar per Madrid, l'autobús tenia previst anar cap a València. La regidora de Protecció Ciutadana a l'Ajuntament de València, Anaïs Menguzzato, va anunciar que la policia local li impediria l'entrada a la ciutat. La ruta havia de portar-lo divendres que ve fins a Barcelona i l'Hospitalet, on les alcaldesses, Ada Colau i Núria Marín, respectivament, també van mostrar el seu rebuig. ≡